

Głos Wielkopolski

Rok II

Poznań, poniedziałek 27 maja 1946 r.

PNr 143 (447)

Generalny strajk kolejarzy w U.S.A.

Największy paraliż ekonomiczny w historii Stanów Zjednoczonych

W Nowym Jorku (PAP). Strajk kolejarzy, który wybuchł w Stanach Zjednoczonych objął ćwierć miliona pracowników na 337 liniach kolejowych, należących do 2 związków zawodowych. Ruch strajkowy rozszerzył się na wybrzeże Pacyfiku. Kolejarze żądają większych podwyżek płac i zmiany warunków pracy. Odrzucili oni zalecenia prezidenta Trumana podwyżki płac o 18 1/2 centa na godzinę. W piątek do Białego Domu zwołano konferencję w celu osiągnięcia porozumienia. Poeci wojskowe i szpitalne oraz dostarczające mleko mają być czynne mimo strajku. Rząd gromadzi samoloty, statki i samochody ciężarowe w celu niedopuszczenia do przerwy dostaw żywności.

W Nowym Jorku, Waszyngtonie i Chicago strajk zapowiedziano przez głosniki.

London (obsł. wł.) W przemówieniu wygłoszonym w piątek wieczorem, dnia 24 bm. przed radio prezydent Truman powiedział że jeżeli strajk kolejarzy amerykańskich nie zostanie zakończony tegoż dnia przed godziną 22 brytyjskie go czasu letniego, w dniu tym Prezydent uruchomi koleje pod opieką wojska. W sobotę rano doniesiono z Waszyngtonu, że na wspólnym posiedzeniu nadzwyczajnym Kongresu amerykańskiego prezydent Truman wręczył oświadczenie, zarządzające ustawodawstwo dla kontroli strajku. W swoim piątkowym przemówieniu radiowym, prezydent Truman oświadczył:

„Obecny strajk skierowany jest przeciw rządowi, jest on wyzwaniem rzuconym władzy rządowej, z którym rząd załatwi się za wszelką cenę”.

Prezydent powiedział dalej: Obiecaliśmy wspomóc umierającym masowo ludziom w Europie i Azji. W obecnej chwili 100.000 ton ziarna uległo zatrzymaniu na skutek strajku. 12 statków „MERRY”, które miały zabrać to zboże czeka w

naszych portach. Jeżeli statki te będą dłużej wstrzymywane, za tydzień zabraknie chleba dla 45 milionów ludzi. Tymczasem, prowadzący w imieniu Prezydenta rokowania ze strajkującymi doktor Stelman, oświadczył w sobotę wieczorem, że nie ma nadziei załatwienia sporu.

W piątkowej specjalnej konferencji w Białym Domu wziął udział gen. Eisenhower, szef sztabu St. Zjednoczonych.

London (obsł. wł.) Powołana przez prezydenta Trumana nadzwyczajna komisja do walki z głodem ogłosiła w piątek że milionom ludzi w wielu okęgach Europy i Azji groził będzie śmierć, jeżeli strajk potrwa dłużej.

London (obsł. wł.) Generalny dyrektor UNRRY La Guardia powiedział, że w razie dalszego trwania strajku zalamie się unrowski plan wysyłki żywności.

Warszawa (obsł. wł.) Wielki strajk amerykańskich kolejarzy wywołał największy paraliż ekonomiczny w historii St. Zjednoczonych. Zamiat normalnej ilości 17.500 wagonów dziennie, kursuje tylko 50. Tysiąc pociągów stoi na torach opuszczone przez załogi.

W piątkowym przemówieniu wygłoszonym do narodu amerykańskiego prezydent Truman powiedział, iż strajk kolejarzy postawił St. Zjednoczone w obliczu wielkiego kryzysu.

Nowy Jork (PAP). Największy strajk kolejowy w dziejach Stanów Zjednoczonych grozi unieruchomieniem wszystkich wielkich przedsiębiorstw przemysłowych oraz wstrzymaniem pomocy żywnościowej dla Europy. Przeważnie pracuje przez 250 tysięcy inżynierów i kolejarzy do prowadził do całej Ameryki i kolejarzy przewożą towarów na 384 liniach kolejowych. Produkcja przemysłowej znacznie już zmniejszonej z powodu braku węgla, spowodowanego straj-

kiem górników, grozi całkowite zahamowanie. Zakłady przemysłowe obliczone na masową produkcję, jak fabryki samochodowe, które zależne są od stałych dostaw kolejowych, zmuszone są zaprzestać pracy. Przemysł stalowy również znacznie zredukował produkcję. Miliony pasażerów oczekują na możliwość kontynuowania podróży. W wielkich miastach daje się odczuwać brak paliwa, środków żywnościowych, życie gospodarce zamiera. Burmistrz Nowego Jorku, Odwyer uruchomił wszelkie możliwe środki transportowe dla aprowizacji miasta. Przywódca Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych oświadczył, że właściciele przedsiębiorstw kolejowych zarobili podczas wojny setki milionów dolarów, podczas gdy zarobki kolejarzy, którzy domagają się 8-godzinnego dnia roboczego, 5-dniowego tygodnia pracy, platnych urlopów, 25 procent podwyżki płac oraz podwyższenia o 50 procent opłaty za godziny nadliczbowe, są niskie. Związek właścicieli przedsiębiorstw kolejowych składa się z najbardziej konserwatywnych przedstawicieli przemysłu amerykańskiego i cieszy się wielkim poparciem kongresu. Konserwatywni senatorzy pragną wprowadzić zmiany do ustawodawstwa amerykańskiego w celu ograniczenia działalności związków zawodowych i starają się, aby

kongres uznał strajki za środek nielegalny. Pierwszy krok ku temu został już poczyniony. Komisja senacka uznała zadania Związku Górników, wprowadzenia ulepszeń społecznych za bezprawne. W mieście Rochester w Stanie Nowy Jork policja okrążyła dom, w którym mieści się siedziba Związków Zawodowych i aresztowała około 2000 osób.

Waszyngton (PAP). Prezydent Truman wezwał w piątek członków gabinetu w celu omówienia sytuacji, która wytworzyła się w Stanach Zjednoczonych w związku ze strajkiem 250 tysięcy kolejarzy. Wezwał on również szefa sztabu armii amerykańskiej gen. Eisenhovern do przeważania ulopu i bezwzględnego powrotu do Waszyngtonu.

W sobotę odbędzie się wspólne posiedzenie obu Izb Kongresu Amerykańskiego w celu wysłuchania sprawozdania prezidenta Trumana o sytuacji strajkowej. Członkowie Partii Demokratycznej i Republikańskiej zwrócili się do prezydenta Trumana i do Kongresu z prośbą o podjęcie akcji, zamierzającej do zakończenia strajku. Przedstawiciele robotników i właściceli przedsiębiorstw kolejowych oraz delegaci rządowi odbyli 4-godzinną konferencję, podczas której jednak nie osiągnięto porozumienia.

Przyjęcia na cześć polskiej delegacji rządowej w Moskwie

Moskwa (TASS). W dniu 25 maja zastępca przewodniczącego Rady Ministrów i minister spraw zagranicznych ZSRR W. Molotow wydał przyjęcie na cześć bawiącej w Moskwie polskiej delegacji rządowej.

Na przyjęciu obecni byli: Prezydent Krajowej Rady Narodowej B. Bierut, Prezes Rady Ministrów E. Osóbka-Morawski, Marszałek Polski M. Rola-Żymierski oraz inne osobistości oficjalne, wchodzące w skład delegacji polskiej, jak również członkowie ambasady polskiej w Moskwie z ambasadorem H. Raabe na czele.

Na przyjęciu obecni byli również: Szef Szwedzkiej Delegacji Handlowej p. R. Solman, członkowie Islandzkiej Delegacji Handlowej, szefowie poselstw i misji akredytowanych w Moskwie.

Ze strony radzieckiej na przyjęciu obecni

byli: ministrowie i generałowie oraz przedstawiciele prasy radzieckiej i zagranicznej.

Moskwa (TASS). 25 bm. przewodniczący Rady Ministrów ZSRR J. Stalin wydał na Kremlu obiad na cześć prezidenta KRN Bieruta.

Na przyjęciu oprócz prezidenta KRN Bieruta obecni byli prezes Rady Ministrów E. Osóbka-Morawski, zastępca prezidenta KRN S. Szwalbe, wicepremier Gomułka, marszałek Polski M. Rola-Żymierski, ministrowie H. Minc, W. Kowalski, pierwszy wiceminister Obrony Narodowej M. Spychalski, szef Sztabu Gł. W. P. W. Korczycki, ambasador Polski w ZSRR Raabe oraz członkowie ambasady polskiej w Moskwie.

Ze strony radzieckiej na obiedzie obecni byli ministrowie ZSRR i generałowie.

Obiad odbył się w atmosferze przyjaznej.

Młodzież niemiecka maszeruje

Na podstawie postanowień poczdamskich rozwiązane zostały na całym terenie Niemiec wszystkie organizacje hitlerowskie, a więc także młodzież — HJ, BDM, Jungvolk itd. — które jak wiadomo, zrzeszały i skupiały całą niemal młodzież niemiecką. Władze okupacyjne doszły do wniosku, że jest rzeczą konieczną stworzyć młodzież niemiecką takiej natury i możliwości, które by dawały niejaka rekojmie, iż reedukacja w duchu demokratycznym, uwzględniając psychologiczną potrzebę Niemców do zorganizowanego życia w szeregach, da po pewnym czasie pomyślne rezultaty. W tym celu wydano zarządzenia, umożliwiające Niemcom powołanie do życia organizacyj i związków, w obrębie których młodzi Niemcy mogą wychowywać się fizycznie i duchowo na porządnym luzie.

W strefie sowieckiej istnieje specjalny wydział dla spraw młodzieży w ramach centralnego zarządu dla oświaty i kultury. Do wydziału tego należy piecza nad całym problemem młodzieżowym i nadzór nad tymi organizacjami na obszarze sowieckiej strefy okupacyjnej. Istnieje tutaj wielkie zrzeszenie „Freie deutsche Jugend” (Wolna młodzież niemiecka), skupiające przede wszystkim młodziaków pracujących, liczące przeszło 150 tysięcy członków. W lonie FDJ czynne są „Sozialistische Aktivgruppen” (Sojalistyczne grupy aktywne).

W strefie amerykańskiej na podstawie zarządzenia władz okupacyjnych z dnia 25 października 1945 zalegalizowane zostały związki młodzieży o charakterze politycznym lub tzw. niezależne.

Kontrolę organizacyj młodzieżowych spełniają wydziały, w skład których wchodzi przedstawiciele organizacyj kościelnych, społecznych i kulturalnych (Kreis- und Landesbeiräte für Jugendpflege und Volksbildung).

Działają tu następujące związki młodzieży:

1. Deutsche Jugendenschaft, której centrala mieści się w Stuttgarcie;
2. Pfadfinder (skautki);
3. Freie deutsche Jugend.

Pfadfindery chcą wskrzesić w Niemczech ruch skautowy na zasadach międzynarodowych. Wierzą oni pod trzema różnymi nazwami: w Berlinie i w Niemczech południowych jako „Pfadfinderbewegung”, w Bawarii „Katholische Pfadfinderschaft Sankt Georg”, w Zagłębiu Ruhry

jako „Deutsche Freischaft” (Wolny związek niemiecki).

Zaznaczyć trzeba, że działalność katolickich zrzeszeń młodzieżowych w strefie amerykańskiej nie podlega żadnym ograniczeniom, władze okupacyjne bowiem uznają w całej pełni koncordat, zawarty przez Niemcy z Watykanem.

W strefie brytyjskiej istnieją silne ugrupowania młodzieży sojalistycznej „Sozialistische Erziehungsbeuwegung” i „Jungsozialistengruppen”, oparte o partie sojal-demokratyczne (SPD). W lecie organizacje te projektują za zgodą władz brytyjskich masowe wycieczki, zloty i imprezy sportowe.

W strefie francuskiej działają zrzeszenia wznawiane: „Evangelisches Jugendwerk”, „Christlicher Verein junger Männer”, „Katholische Schwabenjugend” oraz polityczny związek „Sozialistisch-demokratischer Bund Jungschwaben”.

W strefie amerykańskiej i brytyjskiej powstana w najbliższym czasie również związki sportowe dla młodzieży, dzięki czemu zakazane dotąd dla Niemców sporty będą znnowu dla nich dostępne. Gen. Mae Narney, dowódca amerykańskiej strefy okupacyjnej, wydał ostatnio nawet specjalny rozkaz, aby władze okupacyjne cywilne i wojskowe udzielały młodzieży niemieckiej wszelkiej pomocy, oddając do jej dyspozycji budynki, place, boiska i sprzęt sportowy.

„Jak widać z powyższego pobieżnego szkicu, rozwój organizacyj i zrzeszeń młodzieży niemieckiej idzie szybko naprzód. Setki tysięcy młodych Niemców, którzy do niedawna jeszcze żyzywali się ze sztyletem u boku i „stornikiem” na plecach w szeregach Hitlerjugend, mogą dziś maszerować znnowu z piosenką na ustach pod rozwiniętymi sztandarami ku „jasniejszej i lepszej przyszłości Niemiec”. Intencją władz okupacyjnych jest oczywiście, by młode Niemcy pomazzerowały ku ideałom demokracji, zrzucając po drodze balast hitlerowskiej ideologii nienawiści, grabieży i mordy. Jakże zaś kierunek marszu obierze młodzież niemiecka, wychowana już od kołyski w pogardzie dla świata i ludzkości, w ubóstwie własnego tylko narodu „Herrenvolku”, w nieświadomości dla ideału braterstwa i miłości — okaże przyszłość. Rzecz jasną mocarstw okupacyjnych jest dać baczenie, aby organizacje i związki młodzieży niemieckiej nie stały się dla niej akademią rzemiosła wojennego.

Bohdan Danielewski

Losy złota polskiego w Anglii

London (PAP). Prezes Narodowego Banku Polskiego Edward Droźniak, który przybył w czwartek dnia 23 maja do Londynu dla przeprowadzenia rokowań i zawarcia umowy w sprawie spłaty długów wojennych, przystąpi do rozmów z przedstawicielami brytyjskiego ministerstwa skarbu w najbliższej przyszłości.

„Jak donoszą z brytyjskich kół miarodajnych w Londynie, podstawa rokowań jest następująca: z długu, w wysokości 32 milionów funtów szterlingów, zacigniętego na utrzymanie polskich władz państwowych w Wielkiej Brytanii, 3 miliony funtów zostanie uszczynionych z kwoty 7,5 milionów funtów szterlingów, ułożonych w

Anglii w złocie, zaś pozostałe 29 milionów powinno być zredukowane do kwoty 10 milionów funtów. Spłata tych 10 milionów, rozpoczłaby się za 5 lat i zostanie dokonana w ciągu 15 lat.

Pozostałe w Wielkiej Brytanii złoto polskie, w sumie 4,5 milionów funtów szterlingów, zostanie przewiezione do Polski, przy czym rząd polski otrzyma również składy wojskowe, zawierające m. in. gotowe konstrukcje mostów żelaznych wartości 6 milionów funtów szterlingów. Ponadto rząd polski przejmie znajdujący się na terenie Wielkiej Brytanii majątek polski, tzw. „Interim-Treasure Committee” z polecenia rządu brytyjskiego zaprzestane działać.

Czwarta wolność — wolność od głodu

London (obsł. wł.) Wczoraj w Nowym Jorku na ogólnej drugiej sesji komisji dla spraw gospodarczo-społecznych O. N. Z. b. ambasador St. Zjednoczonych odczytał rezolucję prezidenta Trumana, zawierającą apel do przedstawicieli 18-tu państw o dążenie do wprowadzenia w życie 4-tej wolności: wolności od głodu. W orędziu swoim powiedział prezydent Truman m. in.: „Zwiększając produkcję, ulepszając transport, usprawniając środki komunikacyjne i starając się wprowadzić w życie wyższą stopę życiową. Podczas gdy Rada Bezpieczeństwa stoi na straży pokoju światowego. Rada dla spraw gospodarczo-społecznych mobilizuje siły ludzkie dla osiągnięcia zwycięstwa w okresie pokoju. W wojnie

ostatniej walczyliśmy nie tylko o to aby nie dopuścić do opanowania świata przez mocarstwa osi, walczyliśmy nasi synowie ginęli po to, aby świat był wolny od głodu i wszelkiej niepełności.

Strajk lekarzy we Francji

Paryż (API). We Francji wybuchł strajk lekarzy, który objął już 10 departamentów i grozi rozszerzeniem się na cały obszar kraju. Lekarze odmawiają nawet wystawiania świadectw urodzin i zgonów. Przedstawiciele związku lekarzy żądają zwiększenia przydziału benzyny i opon oraz samochodów, niezbędnych dla wykonywania praktyki lekarskiej.

Jeszcze tylko 6 dni trwa subskrypcja P.P.O.K.
Czyś spełnił obowiązek obywatelski?

Jeszcze jedna legenda o odpowiedzialności niemieckiej

v. Schirach broni młodzież niemiecką, a oskarża Hitlera

Norymberga (PAP). Na piątkowym posiedzeniu Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze przywódcą młodzieży hitlerowskiej von Schirach oświadczył, iż po pogromach żydowskich, które miały miejsce w listopadzie 1938 r., doszedł do przekonania, że Żydzi powinni opuścić Niemcy, gdyż życie ich w obrębie Rzeszy jest niemożliwe. Choć sam był z przekonania antysemitą, to jednak nie brał udziału w opracowaniu słynnych ustaw norymberskich i nazywał pogromy „hanbą kultury niemieckiej”. W r. 1943 doszło do otwartego rozłam między nim a Hitlerem. Schirach był wtedy galleiterem Wiednia — Hitler zaważwał go do zamku swego „Berghof” koło Berchtesgaden i w obecności Bormanna oskarżył go o to, iż organizuje inteligencję austriacką przeciwko niemu.

Oskarżony oświadczył, iż obóz koncentracyjny w Oświęcimiu pozostanie na zawsze planą na honorze Niemiec. Za to, co działo się w Niemczech, odpowiedzialny był Hitler — twierdzi Schirach — na mnie zaś ciąży wina, iż wychowałem młodzież niemiecką w wierze w człowieka, który mordował miliony ludzi. Obóz w Oświęcimiu jest najpotworniejszym miejscem masowej kazi. Ludzie, którzy mordowali w Oświęcimiu, byli tylko wykonawcami rozkazów prawdziwych winowajców — Hitlera i Himmlera. Nie wyobrażam sobie, aby po tym, co działo się w Oświęcimiu, mógł jeszcze istnieć antysemityzm na świecie. Jeżeli ktokolwiek popiera jeszcze politykę niemawieści rasowej, która doprowadziła w konsekwencji do wymordowania milionów ludzi, ponosi Oświęcimiu. Młodzież niemiecka nie ponosi odpowiedzialności za Oświęcim. Przed Bogiem i ludźmi poczuwam się do winy, iż wspołem w młodzież

niemiecką wiarę w Hitlera. Widziałem w nim człowieka, który ojczyźnie naszą uczynił wielką i potężną; i wiarę tę chciałem przetrzymać w młodzieży. Lecz chłopcy i dziewczęta niemiecy nie wiedzieli i że przestępca teoria rasowa spowodowała śmierć 5 milionów ludzi. Nienawisć rasowa zniszczyła Żydów i Niemców”.

Amerykański prokurator Dodd odczytuje depesze, którą Schirach wysłał do Bormanna po zamordowaniu szefa gestapo w Pradze Heydricha. W depeszy tej Schirach prosi Bormanna o zakomunikowanie Hitlerowi, że zdaniem oskarżonego, zamach został wykonany przez agentów brytyjskich.

Schirach żąda, aby w odpowiedzi na zamach na Heydricha zbombardować miastą brytyjskie.

Tylko wtedy Churchill zaprzestanie dalszych kłopotów.

Oskarżony prosił o pozwolenie przeczytania depeszy, po czym zwrócił ją przewodniczącemu bez dalszych komentarzy.

Śmierć prokuratora radzieckiego

Norymberga (PAP). Generalny prokurator radziecki Rudenko podał do wiadomości, iż prokurator Związku Radzieckiego przy Trybunale w Norymberdze, gen. Zoria zmarł w czwartek wieczór na skutek ran, odniesionych przy nieostrożnym czyszczeniu broni. Zwłoki gen. Zorii zostały przewiezione z przedmieścia Norymbergii, gdzie zamieszkuje delegacja Związku Radzieckiego, do radzieckiej strefy okupacyjnej.

Ostra walka o Egipt w angielskiej Izbie Gmin

Warszawa (Obsł. wł.). Podczas piątkowej debaty w Izbie Gmin, Churchill ostro zaatakował rząd za jego decyzję wycofania wojsk z Egiptu.

Churchill podkreślił, że decyzja ta da w wyniku zarówno ujemne rezultaty militarne jak polityczne. Minister Bevin stoi na stanowisku, że W. Brytania powinna bronić kanału Sueskiego w oparciu o zaufanie i ścisły sojusz z Egiptem.

London (Obsł. wł.). Prasa brytyjska omawia w artykule wstępnym oświadczenie ministra Bevina złożone podczas debaty w Izbie

Gmin w sprawie Egiptu. W tym celu podstawa swojej polityki wybrał on drogę przyjaźni a nie zerwania woli siłą.

W związku z tym dziennik „Daily Herald” zapytuje: „Co jest lepszą gwarancją bezpieczeństwa, czy silny przyjaciel Egipt, czy 10.000 naszych żołnierzy w kraju wrogim i niezadowolonym. Odpowiedź nasuwa się sama”.

Dziennik Manchester Guardian chwali stanowisko ministra Bevina a nie Churchilla. W dalszym ciągu dziennik wyraża zdanie, że główne zastrzeżenie co do polityki rządu polega na tym, że w razie groźby wojny, ze strony silnego napastnika, Egipt chroniłby się pod pokrywką ścisłej neutralności, a kanał Suezki musiałby być chroniony przez wojsko brytyjskie, stojące wzdłuż jego brzegu. Niezależny „Times” pisze, że droga do bezpieczeństwa prowadzi przez dobrowolną współpracę opartą na wspólnych interesach, która jest zasadniczą podstawą Narodów Zjednoczonych. W. Brytania nie może wiażeć na siebie odpowiedzialności sama jedna. Ostateczną zasadą musi być powszechnym aparatem międzynarodowego bezpieczeństwa.

Dziennikarze wielkopolscy wybrali nowe władze Związku

(c) W ubiegły piątek odbyło się w Poznaniu w lokalach PZZ roczne walne zebranie Związku Zawodowego Dziennikarzy R. P. Oddziału Poznańskiego, które zgaił przez wydział redaktor Henryk Barański. Po wyborze przewodniczącego w osobie redaktora Kraszewskiego oraz 2 sekretarzy zastąpiono do właściwych obrotów. Sprawozdanie z ostatniego walnego zebrania odczytał redaktor Bakos, poczem red. Barański przedstawił zebrany sprawozdanie z działalności dotychczasowego zarządu, podkreślając osiągnięcia na polu poprawy bytu dziennikarzy oraz pomocy materialnej dla wdów po dziennikarzach. W końcu sprawozdania wysunął red. Barański wytyczne dla przyszłego zarządu. Po sprawozdaniach skarbnika i Komisji Rewizyjnej udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium, a przeprowadzone wybory ustaliły skład nowych władz Związku.

Prezesa wybrano red. Smigielskiego, a członkami zarządu red. Brzeskiego, Kraszewskiego, Stanisławskiego, Bernackiego, Szulczyńskiego i Kulczaka. Komisje rewizyjną utworzyli: red. Zagierski (przewodniczący), red. Rossman, Olachowski, Pasikowski i Kudlińska. Do sądu koleżeńskiego wybrano red. red. Leigtebra (przewodniczący), Tułasiewicz, Kunza, Susieckiego, Klawitera, Syrewicza i dra Kogalskiego. Ponadto dokonano wyboru rezonika dyscyplinarnego, którego funkcją obdarzono dotychczasowego prezesa red. H. Barańskiego. Zadaniem rezonika ma być czuwanie nad formą podmiotu prasowego oraz nad moralnym poziomem dziennikarstwa.

Sprawy związane z ostatnim zebraniem Za-

rzędu Głównego w Warszawie i nową umową zbiorową dla dziennikarzy omówił obszernie delegat oddziału poznańskiego — red. Brzeski, poczem zebranie zakończono.

Uporczywe zaparcie usuwają Ziola „Cholekinaza” nr 3 H. Niemojskiego

Stany Zjednoczone przestały się interesować Borem-Komorowskim

Nowy Jork (PAP). Opinia publiczna Stanów Zjednoczonych przestała się interesować osobą Bora-Komorowskiego. Wyznaczona na czwartek konferencja prasowa nie odbyła się, gdyż przybyło za mało dziennikarzy. Przyjęcie w Radzie Miejskiej zostało odwołane.

W Austrii odradza się hitlerzyści

Warszawa (obsł. wł.). W jednej z miejscowości w Austrii podczas wyświetlania filmu o zbrodniach hitlerowskich, publiczność zamiast potępić te zbrodnie, urządziła faszyzowską demonstrację, korzystając z dziwnie łagodnych warunków, gromadząc się takimi wystąpieniami.

Sad w Innsbrucku w ostatnim procesie okazał wyjątkowo pobłażliwość, uwięniając jednego oficera SS i odradzając rozprawę przeciw 3 innym członkom tej formacji. Zaśledwo jeden z oskarżonych, urzędnik NSDAP, skazany został na 18 miesięcy więzienia. Tego rodzaju wypadki, świadczące o niestannym życiu hitlerzyzmu w Austrii są na porządku dziennym.

Penicylina już przestaszalym środkiem leczniczym

Warszawa (obsł. wł.). W Padwie opublikowane zostało memorandum o nowym wynalazku. Autorami tego memorandum są dwaj młodzi uczeni włoscy, którzy twierdzą, że wykryli specjalny rodzaj grzybka, posiadającego własność bakteriologiczną, znacznie silniejszą jak penicylina. Podobno jest on skutecznym przeciw zarzkom tyfusu i dżumie.

Badania nad energią atomową w ZSRR

Moskwa (AP). Radio moskiewskie nadało dziś artykuł „Prawdy” piera członka Akademii Nauk Brodskiego pt. „Postępy badań nad energią bomby atomowej w Związku Radzieckim”. Autor stwierdza, że energia atomowa może być użyta w przyszłości w transporcie lotniczym i przemysle. Chociaż trudno jest przewidzieć, jakie zaistnieją możliwości wykorzystania energii atomowej, można dziś stwierdzić, że nowe odkrycia w tej dziedzinie będą miały olbrzymi wpływ na podwyższenie stopy gospodarki narodowej.

Stettinius pomyślnie ocenia sytuację międzynarodową

Nowy Jork (PAP). Delegat Stanów Zjednoczonych do ONZ, były sekretarz stanu Stettinius, przemawiając na obiedzie, wydanym przez Instytut Nauk Społecznych, krytykował bezpodstawne pesymistyczne opinie na temat rozwoju sytuacji międzynarodowej. Stwierdził on, że nie ulega wątpliwości, iż skuteczną współpracą wielkich mocarstw i mniejszych państw w interesie pokoju i wolności jest możliwa i konieczna. Współpraca ta bynajmniej nie wymaga zupełnego braku roźbieżności. Każde porozumienie opiera się na zasadniczych wspólnych elementach. Żadna nie wymaga czasu, a Organizacja Narodów Zjednoczonych liczy dopiero 5 miesięcy. Dąży ona jednak wytrwale do umocnienia fundamentów pokoju, założonych przez aliantów.

Rewizja układu zawieszenia broni z Włochami

Rzym (API). Warunki zawieszenia broni z Włochami są narazie jeszcze rozpatrywane przez przedstawicieli państw sprzymierzonych i dlatego nie można ustalić ostatecznego terminu podpisania układu. Rząd włoski został powiadomiony o ogólnych zarysach tego układu. W związku z rozpoczęciem w piątek konferencja zastępców ministrów spraw zagranicznych przedstawicieli Włoch mają wyrazić swą opinię n.t. decyzji Wielkiej Czwórki w sprawie granicy włosko-francuskiej i włosko-austriackiej.

Grecja na drodze do ustroju monarchistycznego

Warszawa (obsł. wł.) Podczas debaty parlamentu greckiego w związku z zagadnieniem projektowanego w dniu 1 sierpnia 1946 r. plebiscytu odnoszącego się do powrotu króla oraz aresztowań przeprowadzonych wśród przywódców partii komunistycznej została wysunięta kwestia wotum zaufania dla rządu. W głosowaniu 201 głosów padło za wnioskiem, 130 przeciw.

Dane cyfrowe o przebiegu akcji repatriacyjnej ludności polskiej z ZSRR

Moskwa (PAP). Do 23 maja br. ze Związku Radzieckiego wyjechało 171.326 repatriantów. W najbliższym czasie wyruszy do Polski pozostałych 42.934 repatriantów.

Sprzedz w apt. i skl. apt. Labor. Fiziol. Chemicz. „Cholekinaza”, Warszawa, Mokotowska 50 5-907

26. V. 1941

ORP „Piorun” walczy z „Bismarckiem”

Pięć lat temu świat cały zaalarmowany został dwoma sensacyjnymi wiadomościami: desantem niemieckim na Krecie i zatopieniem brytyjskiego krążownika liniowego „Hood”, największego ówczesnie okrętu na świecie, przez niemiecki pancernik „Bismarck”. Obie akcje — walki na Krecie i zorganizowany natychmiast pościg brytyjskiej floty za „Bismarckiem”, trzymały przez tydzień świat cały w niebywałym napięciu. Jeżeli jednak z chwilą wyładowania Niemców na Krecie można było przewidzieć, że znajdująca się stale w defensywie Wielka Brytania nie wyjdzie z tych walk obronna ręka, i tak jak nie wyszła w Jugosławii i Grecji, o tyle szanse „Bismarcka”, którego stale — do ostatnich niemal godzin — sprzyjało szczęście, znajdowały się pod znakiem zapytania. Od samego zresztą początku ataku były po stronie niemieckiej. A więc po kolei. Najpierw wielką rolę odegrało popelnienie przed wojną, a utajnione całkowicie podczas procesu norymberskiego, oszustwo niemieckie w budowie floty, przez świadome wprowadzenie w błąd (brev amovite flotowej) z 1935 r.) Anglików co do rzeczywistej wielkości i mocy swych pancerników, wskutek czego Anglij nie zdawała sobie sprawy, że „Bismarck” jest silniejszy od każdego z ich pancerników. Dalej „Hood” był o wiele słabiej opancerzony (250 mm pancera wobec 400 mm i skazany na porażkę nawet, gdyby nie wyjątkowo nieszczęśliwe dla trafienie i rozzerwanie się pocisku w komorach amunicyjnych. Wreszcie przez cały czas pogoda na terenie trwania akcji (wody okalające Islandię i północny Atlantyk) była wyjątkowo kiepska, co sprzyjało w tym czasie mgie zmniejszając szanse odnalezienia „Bismarcka” do minimum. Na koniec trzeba jeszcze dodać, że pancernik brytyjski mogąc zmierzyć się z „Bismarckiem” były rozpozbrane w wielu odległych miejscach: zachodni Atlantyk Scapa Flow, Gibraltar.

W pościgu trwającym trzy doby wzięła udział

rozporządzalna część Home Fleet (floty ojczyzny) w składzie 4 pancerników, 1 lotniskowca, kilku krążowników i kontrtorpedowców oraz część floty gibraltarskiej (1 pancernik, 1 lotniskowiec, 1 krążownik i lotniskowiec). Można powiedzieć: przede wszystkim lotnictwo. Mimo złej pogody samoloty startujące z lotniskowców oraz łodzie latające z baz w Nowej Fundlandii i Anglii bez przerwy szukały „Bismarcka”, odnajdując go w dniu zatopienia „Hooda” (godz. 5.03 rano 24-go maja) trzykrotnie. Nad wieczorem „Bismarck” znikł w zapadających ciemnościach, jednak nie na długo. O północy angielskie samoloty odnajdują go i atakują. O godz. 9.02 „Bismarck” zostaje trafiony torpedą. Niestety, o 4 rano Anglijczy trawny Iracą „Bismarcka” z oczu i nie odnajdują go w ciągu całego dnia (25 maja), ani w ciągu nocy, aż wreszcie 26-go o 10.30 rano kanadyjska łódź latająca typu „Consolidated-Catalina” natrafia na uciekający w kierunku Brestu niemiecki pancernik. W trzy kwadranse później przybywają samoloty z lotniskowca „Ark Royal”. Mimo wszystko „Bismarck” ma nadal szansę na ucieczkę, bo pancernik brytyjski znajduje się daleko w tyle na północ lub północny zachód, a jedyny który mogłby mu przeciąć drogę, krążownik liniowy „Renown” z eskadry gibraltarskiej jest od niego dużo słabszy. Nad wieczorem samoloty atakują „Bismarcka” i około godz. 20.00 zostaje on trafiony dwoma torpedami, w śródkrocie i w ster. Okręt jest bezwładny, pogoda się jednak znów psuje i szybko zapada zmrok. Myśliwi znów tracą zwierzynę z oczu.

Noc z 26 na 27 maja, ostatnia noc „Bismarcka”, to pasmo sukcesów zespołu kontrtorpedowców kontradmirała Philpa Vian, w składzie kontrtorpedowców brytyjskich „Cossack”, „Maori”, „Sikh” i „Zulu” (1 920 ton, 8 złe 120 mm, 4 wyrzutnie torpedowe 533 mm, 36 wzdłuż) i kontrtorpedowca polskiego „Piorun”. Zespół ten został

wraz z okrętami liniowymi „Rodney” i „Ramilies” wycofany z Atlantyku, gdzie pełnił służbę konwojową i rzucony w pościg za kierującym na Brest „Bismarckiem”. Przy kiepskiej pogodzie i burzliwym morzu okręty z trudem mogły nadrobić dzielącą ich od „Bismarcka” odległość, wynoszącą 26-go maja o 10.30, tj. z chwilą odnalezienia „Bismarcka” przez lotniskowca, 62 mile morskie. „Piorunowi”, który był najbardziej wysunięty w przód, przypała w udziale dogonić „Bismarcka” o godz. 22.35, czyli w czterdziestej godzinie po rozpoczęciu ostatniego i ostatecznego, szalonego pościgu.

OPR „Piorun” został ofiarowany Polskiej Marynarce Wojennej w zamian za stracony pod Narvik kontrtorpedowiec ORP „Grom” i dla podkreślenia tego otrzymał równoznaczne imię w języku angielskim dosłownie: tak „Piorun” jak i „Grom” znaczy „Thunderbolt”. ORP „Piorun” wybudowany został w latach 1939-41, jako jeden z osmiu kontrtorpedowców klasy „N” i miał początkowo nosić nazwę „Nerissa”. Dane okrętowe klasy „N” są następujące: wyporność 1.690 ton, uzbrojenie 40 mm złe 120 mm, 4 działka przeciwlotnicze 40 mm i 8 CKM oraz 10 wyrzutni torpedowych. Szybkość 36 węzłów, załoga 182 ludzi. ORP „Piorun” wybudowany na stoczni Brown w Clydebank. Okręt tej klasy są jednokominowe i o podobnej sylwetce jak polskie kontrtorpedowce „Grom” i „Byskawica”.

Odkrywszy o godzinie 22.35 czarną sylwetkę dużego okrętu i upewniwszy się, że jest on ściganym pancernikiem niemieckim, dowódca „Pioruna” komander Eugeniusz Pławski rozpoczyna brawurowy atak ORP „Piorun” podaje sygnałem świetlnym Niemcom do wiadomości, że są w kontakcie bojowym z polskim okrętem. O godz. 22.40 rozpoczyna się pierwsze w tej wojnie spotkanie artylerzysty polskiego i niemieckiego okrętu na pełnym morzu. Mały kontrtorpedowiec polski walczy z najpotężniejszym podówczas pancernikiem świata. (Dla porównania: salwa burtowa „Pioruna” ważyła 132 kg zaś salwa najczęściej średniej artylerii „Bismarcka” około 8.000 kg!). Oczywiście nie było najmniejszej wątpliwości, jaki będzie wynik „bitwy”, jeżeli „Piorun” zostanie choć raz trafiony, z drugiej strony — cel-

Chorwaci domagają się wydania Pawelicza

Warszawa (obsł. wł.). Prasa chorwacka żąda zwrotienia się do władz alianckich o wydanie władzom jugosłowiańskim Pawelicza, w celu osądzenia go za jego działalność.

Zaburzenia przeciwbrytyjskie w Aleksandrii

Warszawa (obsł. wł.). W Aleksandrii doszło do poważnych rozruchów. Tlum Egipcjan napadł na wojskowe samochody brytyjskie. Wśród załogi są ranni, 3 osoby cywilne również odniosły rany. Ponadto tłum zdemolował szereg składów.

Kary na kolaborantach w Rumunii

Warszawa (obsł. wł.). W Rumunii aresztowano 30 ministrów i wiceministrów w tym 4 generałów. Będą oni odpowiadać przed trybunałem ludowym pod zarzutem zdrady. Antonescu i 20 innych skazanych na śmierć w ostatnim procesie oczekują odpowiedzi na prośbę o uwolnienie.

Walka „Pioruna” z „Bismarckiem” dodała nowego splendoru Polskiej Marynarce Wojennej. Wprawdzie fachowe prace i pisma brytyjskie (podobnie i niemieckie, patrz książki poświęcone eskapadzie „Bismarcka” i towarzyszącego mu krążownika „Prinz Eugen” — pt. „Prinz Eugen im ersten Gefecht” F. O. Buschi) pominięły całkowicie milczenie udział i zasługi „Pioruna” w akcji przeciw „Bismarckowi”, niemniej dowódcą „Pioruna” otrzymał setki i tysiące gratulacji ze wszystkich stron świata, stawiących wielki wyzyczn polskiego okrętu. Wśród tych licznych dowodów uznania dwa były szczególnie cenne: od Naczelnego Wodza, generała Sikorskiego i od Prezesa Rady Narodowej, Ignacego Paderewskiego, który wyraził gorące życzenia i moty całego kraju, pisząc w zakończeniu listu: „Niech Bóg błogosławi Waszemu rycerskiemu trudowi, niech Was ma w swej opiece i niech Was, zwyciężskich, szczęśliwie do ojczystych brzegów doprowadzi”.

Jerzy Pertek

Wspomnienie kobiecie

Mgr. T. Widy-Wirska

Dzień Matki

Dzień Matki jest przeznaczony na to, żeby w tym dniu skupić uwagę całego społeczeństwa na tak ważnej i wielkiej sprawie, jaką jest macierzyństwo. Przecież największą wartością jest człowiek, który pracą swoją i wysiłkiem daje początek wszystkim osiągnięciom społeczeństwa. Dzień Matki w tym roku — w roku pokoju po strasznej wojnie powinien nam przypomnieć przede wszystkim jak ogromne straty nasz naród poniósł w poległych, pomordowanych, wyniszczonych nędzą i chorobami. Tylko Matka może docenić ile wysiłku, ile troski, ile niepokojów włożyła w dziecko — dziecko w młodzieńcza czy dziewczęce. I gdy pomyślimy, że jedna śmiertelnościowa kula może w niwecz obrócić ogrom tych wysiłków i przerwać pasmo młodego życia — to zrozumimy, że nigdy nie będzie dość wysiłku na to — by zabezpieczyć pokój między narodami — by dążyć do spokoju także w stosunkach wewnętrznych. Dlatego Dzień Matki powinien stać się u nas dniem najwyższej troski o pokój na całym świecie. Dlatego też Dzień Matki powinien być u nas dniem wielkiej troski o to, by nie lała się krew bratnia, by skończyło się wreszcie pasmo ofiar — godzących w nasze najwyższe uczucia macierzyńskie. Taki byłby jeden sens Dnia Matki w roku 1946. Ale jest jeszcze i drugie znaczenie tego dnia. Kobieta, jak nigdy dotychczas została pociągnięta do pracy zawodowej i społecznej na równi z mężczyzną, a bardzo często jest pozbawiona opieki męża i cały ciężar nie tylko wychowania ale i utrzymania dzieci spoczął na jej barkach. I dlatego kobieta matka i kobieta pracownica mają słuszne prawo żądać od państwa, od społeczeństwa takich warunków i takiej opieki, które zmniejszyłyby ciężar tego podwójnego zadania. Szeroko zabudowana sieć żłobków, przedszkoli, zarobki, dodatki do zarobków stosowne do ilości dzieci, większe przydziały żywnościowe, uwzględnianie i przywileje w przydzielaniu mieszkań dla kobiet z dziećmi — oto są najprostsze i najkonieczniejsze zadania, które muszą być spełnione — by kobieta nadwrotg mogła spełnić swój najprostszy obowiązek wobec narodu i państwa, którym jest Macierzyństwo. Niechaj Dzień Matki taką wymowę ma dla wszystkich czujących żywo tę sprawę, niechaj będzie dniem nowych bodźców dla spójności działalności organizacji kobiecych — a przede wszystkim społeczno-obywatelskiej Ligi Kobiet w kierunku wywalczania i obrony praw macierzyństwa.

MATKA

Jest w ludzkiej mowie słowo, którego dzieki w subtelne drżenie uprawia struny czowieczego serca, dobywając zęby czarowną melodię czci i miłości: — Matka...

Spół uczuć najczystszych, serdeczną kwiąg tętniących, spalających się na otłazu domowego ogniska w pożodze samozaparcia, w kadzidlanych dymach poświęcenia: — Matka...

Cicha altruistka, spracowanymi dłońmi cietliwie wyglądająca zorstką powierzchnię życia: — Matka...

Wielka, odważna — nieustraszona bojowniczką w trudnym znoju szarych godzin walcząca o dobro i szczęście swego dziecka — Matko...

Jej serce to bezcenna skrzynka, po brzegi wypełniona klejnotami macierzyńskich uczuć; przyłóż rękę do Jej serca — a poczujesz jako się wiecznie czujnie i żywe...

Spod aureoli siwych włosów posyłasz tak mnie swe matkę, badawcze spojżenie. Widzę Twą twarz ukochaną, na której minione dni alfabetem zmarszczek wypisały swą treść. Z jaką łatwością jej odczytuję. Czyż namigasz inne radości i smutki prócz tych, które stały się udziałem Twoich dzieci? Pod miękkiem, pieściotłiwym dotknięciem Twoich matczyńskich dloni milkną rozszkieleżone moce życiowych namietności...

Z Twoich blawych warg, z których nieublagany czas stał purpurową krąse dziewczęcych lat — spływa uśmiech: amalgamat smutku, rezynacji, zrozumienia, zabarwiony kłiwym sentymentem. Znam ten uśmiech... i znam jego wymowę. Znam dzieje powstania każdej z fald, zbiegających się wokół Twoich ust. Ileż z nich wyryła gorzyc, smutek, ból?

Cicho, nie mów nic — wiem, że mi przebaczasz i rozumiesz, że wtedy gdy je wraz z innymi rzęziłam, byłam nieswiadoma ogromu krzywdy, jaką Ci wyrządzałam.

Pamiętasz, jak grzeczny jej osad zmywałam? Jak boli mnie to wspomnienie!

Czy był może? Nie pamiętasz?...

Rozumiem i dziekuje Ci — o — Matko...
Mieczysława Roszak-Jablecka

Z pomocą matce i dziecku

Po zawieszeniu wojennej świat powraca powoli do normalnego życia. Niestety skutki wypowiedzianej przez Niemców wojny biologicznej, trwają nadal i porywają coraz więcej ofiar. Toczona wojna życia Narodu cicho, bezkrzykliwe i dlatego mogą uść uwadze szerokich mas, zajętych w nawałe pracy innymi przejawami życia powojennego, również ważnymi, czasami jednak nie tak istotnymi, jak kwestia dziecka. Każdy z nas wie o tym, że w czasie wojny padło około 7 milionów polskich obywateli, nie każdy jednak wie, że po wojnie zostało w Polsce 2 mil. sierot w wieku do lat 15-ty. Każdy wie o tym, że w dniu 9 maja 1945 r. zakończyły się działania wojenne, jednak nie każdy orientuje się, że śmiertelność niemowląt jest dziś większa niż w czasie wojny, że w Polsce dochodzi do 27%, czyli co 4-te niemowle umiera.

Starsze dzieci pozostałe przy życiu tylko w 10% są normalne, w 90% natomiast cierpią na niedobór wagi, wzrostu a co 5-te dziecko jest anemiczne i zagrożone gruźlicą.

JUZEFS ATTILA

Tłumaczenie z węgierskiego Tadeusza Fasgrata

MAMA

Już tydzień jak z myślą o mamie chodzę, przystaje, zbieram pamięć. Tak... kosa skrzyptał na jej kolanach, kiedy szła na strych spracowana.

Ja jeszcze byłem szczerym, małym człowiekiem, tupełem, wreszczącym: — innym oddaj to spuchłe pranie, mammo, mnie na strych trzeba zanieść! —

Hasło: „Kto nie dba o dziecko niszczy Narod”, musi być tak popularne, tak znane i oczywiste, że nie powinno nikogo brakować w wspólnym froncie walki o dobro i przyszłość naszych dzieci.

Rzopaliśmy wici na cały kraj, od miasta do miasta, od wsi do wsi, rzucamy zew „Ratujmy nasze dzieci!” Obraz ruiny na tym odcinku życia państwowego jest kompletny. Roje dzieci przedwcześnie dojrzalych, bandy młodocianych przestępców, żebraków, złodziei — oto obraz wojennej ulicy każdego większego miasta. A niemowlęta? Bez mleka, bez cukru, jarzyn i owoców, bez prymitywnych warunków higienicznych, bez mydła, bez pieluch, bez lekarstw, pozbawione fachowej opieki lekarskiej i pielęgnarskiej, pozostawione całkowicie opiece rodziców, którzy dzięki skromnym środkom materialnym nie są w stanie należycie dziecka zaopatrzyć. Wynik jest ten, że świadomości rodziców o niemożliwości stworzenia dziecku odpowiednich warunków, redukuje ilość urodzin. Dziś mamy o 53% mniej

urodzin w stosunku do przedwojennej liczby, po uwzględnieniu zmniejszonej ilości obywateli na obszarze całego państwa. W fabrykach zatrudniających nieraz ponad 500 kobiet spotkać można zaledwie 3 lub 4 matki.

Ogólna sytuacja aprowizacyjna wpływa ujemnie na stan matek ciężarnych i karmiących, co dalej powoduje ujemny wpływ na noworodków, a niskie uposażenie pracujących, w proporcji do zaleających cen wolnego rynku, są również powodem malej liczby urodzin, gdyż dziecko w rodzinie i możliwość jego pielęgnacji i wychowania staje się luksusem.

Zaradzić tej katastrofie można tylko w ten sposób, że wszyscy obywatele zmobilizują swe sily do walki o warunki bytu dla matki i dziecka. Należy pomóc Państwu, które wydołaje się z gruzów i popiołów i nie może podolać ogromowi zadań i trudności. Społeczeństwo musi stworzyć placówkę koordynującą wysiłki wszystkich ludzi dobrej woli, fachowców, udzielających natychmiastowej pomocy matce i dziecku.

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, mające poparcie Rządu Jedności Narodowej i Partii Politycznych i oparcie o szerokie masy całego społeczeństwa zajmuje się wszechstronnie zagadnieniami dziecka stanowiąc jak gdyby ministerstwo do spraw dziecka. Towarzystwo spełnia swe cele prowadząc opiekę nad sierotami, organizując stacje opieki nad matką i dzieckiem, żłobki, przedszkola, kuchnie mleczne, ośrodki rozdzielnictwa wyprawk dziecięcych, szpitale i sanatoria, prewatoria i kolonie letnie, stacje porady i opieki nad kobietą ciężarną, gdzie nie tylko stwierdza się konieczność dożywiania, ale przede wszystkim zdobywa się środki na dożywianie ciężarnych.

Wiele instytucji i organizacji zajmowało się dotąd ochroną macierzyństwa i opieki nad dzieckiem co spowodowało rozdrobnienie akcji. Instytucje te kierowane niejednokrotnie przez ludzi o najlepszej woli, ludzi o wysokich kwalifikacjach osobistych i fachowych — wobec braku jednolitego działania nie osiągały widocznych rezultatów.

Teraz wobec wagi zagadnienia wszystkie te instytucje koordynują swe wysiłki na terenie R. T. P. D.

Wspólna wola całego społeczeństwa w skoncentrowaniu i skoordynowaniu planowej akcji R. T. P. D. musimy ratować życie i zdrowie dziecka i przez to ochronić Narod od zguby.

Mgr Szełtńska

Ukwiecajmy nasze okna i balkony

Nadeszła wiosna... Najwyższy czas zająć się ukwieceniem naszych okien i balkonów. Na pewno żadna pani domu nie zaniedba ozdobienia swego balkonu lub choćby parapetu okna kwiatami. To tak miło mieć pod ręką jakby własny mały ogródek, grający żywymi barwami kwiatów zasianych i wyhodowanych własnymi rękami. Zastanówmy się jakie wybrać kwiaty, oraz jak i kiedy należy je zasiać? Czasem bywa tak, że przystajemy balkon wiosennymi kwiatami, które po miesiącu zamrzną. Wybierzmy więc od razu rośliny trwałe, kwitnące przez całe lato. Do takich należą przede wszystkim pelargonie o odmianach krzaczastych i pnących, które

śliznie kwitną w barwach czerwonych, różowych i białych. Tak samo begonie są bardzo wytrzymałe i rozwijają się w najcięższych nawet warunkach. Bardzo dekoracyjna i łatwa do pielęgnacji jest petunia różnokolorowa, kwitnąca bujnie przez całe lato. Na słonecznych balkonach i oknach ślicznie wygląda nasturcja — żółta, pomarańczowa, czerwona, pnąca się lub niska. Najpewniejsza jednak jest fasola turecka o dużych liściach i czerwonych kwiatach. Pnie się ona bardzo wysoko, nieraz do czterech metrów i tworzy nad balkonem rodzaj ocienionej, prześlicznej altanki. Siejąc ją, najlepiej jest wejść w porozumieniu z sąsiadami z wyższego piętra, aby pozwolili rozciąć sznurki między ich i naszym balkonem. Wówczas fasola, rosnąc utworzy zieloną czerwoną firankę, wiążąc z sobą piętra domów.

Również wdzięczna do hodowania jest lwia pasza, która rośnie z żywiołową bujnością i kwitnie różnobarwnie od czerwca do września. Jeżeli nasz dom jest północny, to znaczy wschodni lub zachodni, udadzą się nam nagietki, które tworzą żywą pomarańczową plamę na tle zieleni. Na balkonach zacienionych udaje się balsamina, fuksja, begonia i rezedra. Jeśli mamy balkon od strony północnej, a lubimy kwiaty mocno pachnące, możemy zasiać maciejkę, która przez cały dzień ma kwiaty stulone, zato pod wieczór pachnie odurzająco. Wszystkie te kwiaty sadzimy w maju. Ponieważ nasze domy są przeważnie zrzuwane, rzadko gdzie uchowały się dawne skrzynki. Jeśli sprawimy sobie nowe, zróbmy je ze zwykłych skrzyń drewnianych, bo gliniane i metalowe zbyt prędko rozgrzewają się i następnie zbyt łatwo stygną. Na dnie skrzynki należy wywiercić małe otworki, aby mógł nimi odpłynąć nadmiar wody. Skrzynki powinny mieć przynajmniej 25 cm głębokości. W jakiej odległości należy nasiona kwiatów sadzić, należy zapytać ogrodnika, u którego je kupujemy.

Cztery sukienki

O kobiecie można powiedzieć dużo. Między innymi także to, że czy ma dwa lata, czy siedemdziesiąt, jest tylko kobietą! Babunia też chce ładnie wyglądać, gdy jej dwie córki przyjdą do niej z kwiatami, z okazji Dnia Matki. Dlatego ozdobiła czarną sukienkę białym żabotem i mankietkami, żeby wyglądać świeżo i ładnie.

Prababci

Skromna sukienka z ciemnym wstawieniem i więcej niż półdużymi rękawami jest miła i wytworna dla osoby w kwiecie wieku (teraz już nie ma starszych pań!). Bardzo młodziemczo i efektownie wygląda sukienka w kratę z pomysłowym wstawieniem w kształcie kołnierza. O malej eleganckiej bawiące się szczyłka do zamiatania, można tylko powiedzieć, że po godzinie takiej zabawy najładniejsza sukienka będzie wyglądała... to znaczy, nie będzie wyglądała wcale.

Serca bez skazy

To wasze serca, o matki! Serca wiecznie gorące, zawsze tkliwe, pełne miłości. Serca bez skazy. Ile się o nich mówiło, pisało; ile natchnionych strof wypiewali poeci przez długie wieki. Ileż to przypowieści, podań i legend szło od ust do ust o Was, Matki o sercach bez skazy!

Jest taka znana przypowieść francuska o matczym sercu. Z niej to dowiadujemy się o niezbadanej, niepojętej miłości matki do dziecka. Był syn niedobry i niedobra, zła jego kochanka. Jej serce było okrutne. Nie była matką, obca była jej tkliwość, obca była miłość. Zła, przewrotna kobieta z zawzięcia patrzyła na rywalek, na matkę kochanka. Pałała złą żądzą wyrwania serca z piersi kobiety — matki.

„Idź, powiedziała do kochanka, i przynieś mi jej serce. Nie chce, żeby było dla ciebie. Niech ci tylko moje wystarczy. Idź! Przynieś!”

Poszedł zły syn. Zar krwi zalewał mu mózg, oślepił oczy. Do matki, do matki... po serce. Dla tamtej.

„Jesteś synku!”

„Nie słyszał; nie widział. Poza złym żarem krwi nic w nim nie było.”

I wyrwał serce z piersi matki. Gorące kochające serce. Niósł w dłoniach d a r dla kochanki.

Jak zużywać soki owocowe z UNRRY?

Wojewódzki Wydział Aproprowiacji i Handlu podaje, że kwaśne soki owocowe, pochodzące z darów UNRRY czestokrot zawierają w sobie pewne ilości cyny, zwłaszcza jeżeli soki pozostają w puszkach w zetknięciu z powietrzem. Aczkolwiek cyna zasadniczo nie działa trująco na organizm, to jednak u osób wrażliwych, soki, zawierające cynę po spożyciu ich w większej ilości mogą powodować zaburzenia żołądkowo-jelitowe, zwłazszcza u dzieci.

Celem uniknięcia tego rodzaju zaburzeń Ministerstwo Zdrowia i Ministerstwo Aproprowiacji i Handlu, po zasięgnięciu opinii wybitnych klinicystów i specjalistów tekstylogów, podają do powszechnej wiadomości, iż soki owocowe z przydziałów UNRRY dopuszczają się do spożywania przy zachowaniu następujących przepisów: Wartość puski musi być natychmiast po otwarciu przelana do czystego, szklanego naczynia i rozcieńczona taką samą objętością świeżo przegotowanej wody. Dziennie można wypić 1/4-1/2 litra rozcieńczonego soku owocowego. Rozcieńczonego płynu nie należy przechowywać więcej niż jeden dzień, gdyż może podlegać szkodliwej fermentacji. Sok owocowy z puszek wydłwanych (wybombowanych) nie może być użyty do spożycia.

Nie czuł ciepła w dłoniach. Nie widział nic. Nie słyszał.

Widły go zle oczy dziewczyny. Pedził do niej co sił z darem, który złożył miał za chwilę, u stóp jej kobiety. W pewnej chwili potknął się i upadł, uderzając głową o bruk. Świat mu zaciemniał, zawirował przed oczami. Uniósł się zwolna, gdyż raptem ciche a smutne słowa doszły do jego świadomości.

Synekku kochany, czy bardzo boli? — odezwowało się wyrwane serce matczyne.

Niepojęte, niezrozumiałe serce matki. Ileż w Tobie tkliwości i ciepła. Ty jedna pojęłaś prawdziwą, najszlachetniejszą miłość. Ty jedna biłeś równym rytmem Twego serca dla syna, córki.

Nie ma w Twym sercu nic poza miłością. Ona przystania Ci świat. Ona nie pozwala dojrzeć zła i przewrotności w Twym młodziu.

Miłością najgłębszą przepojone są oczy i dłonie Twoje. Ich spojżenie i dotyk niosą ukojenie.

Matko z sercem bez skazy. Po wszystkie czasy imię Twoje — związane jest z sercem o niepojętej, niezrozumiałej wręcz miłości.

T. H. Nowak

Życia Wielkopolski i Ziemi Odzyskanych

Krotoszyn — kolebka „Prołużu”

GNIEZNO
Walne Zebranie Zw. b. Wzięniów Politycznych (pr) W Gnieźnie odbyło się pierwsze walne zebranie Kola Polskiego Związku b. Wzięniów Politycznych hitlerowskich więźni i obozów koncentracyjnych.

Ukonstytuowano w roku ubiegłym zarząd powiatowy z prezesem Kostencim na czele powstał sobie za zadanie zorganizowanie byłych więźniów w całym powiecie i otoczenie opieką wdów i sierot po pomordowanych. Obecnie Kolo liczy 160 członków, mając ponadto 180 podopiecznych.

Pracę rozpoczęto bez żadnych funduszy, dążenia jednak, by chociaż w części załatać rany, powstałe skutkiem 6-letniej niewoli pod jarzmem hitlerowskim, uwięzione zostały po możliwym rezultatem. Kolo posiada własny sekretariat przy ul. Sienkiewicza 23, gdzie znajduje się również przydzielona b. więźniom politycznym kolektora loterii klasowej. Na cmentarzu św. Piotra, gdzie znajdują się 52 groby powstańców oraz 8 urn z prochami więźniów politycznych, spalonych w obozie koncentracyjnym w Gusen, wystawiono podeszaj specjalnej uroczystości żałobnej obraz ku uczczeniu pamięci tych wszystkich bohaterów, którzy oddali swe życie w walce o wolną i niepodległą Polskę.

Po wysłuchaniu sprawozdania z działalności, nakreślonych przez prezesa Kostenciego i sekretarza Tadeusza Jesiolowskiego oraz stwierdzeniu zgodności stanu kasy, podziękowano m. in. dr. Skibińskiemu za bezinteresowne leczenie członków Kola Związku b. Wzięniów Politycznych.

Nowy zarząd Kola ukształtował się w składzie następującym: prezes Sikorski, I wiceprezes Burck, II wiceprezes Masna, sekretarz Szwedowski, zast. Belowska, skarbnik Zieliński, zast. Puchalska. Do komisji rewizyjnej w opiekunów społecznych wybrano Promińskiego i Józwiaka.

(pr) **Pierwszy wyciąg kolarski.** Z inicjatywą Komendy powiatowej Milicji Obywatelskiej Gniezno zorganizowano pierwszy na tutejszym wyciąg kolarski na trasie Dziekanów—Lubowo, wynoszącej 22 km. Pierwszy przybył do mety Stefan Dutkiewicz (Polski Klub Sportowy) w czasie 34,46 min., drugi Henryk Belezynski (PKS) — 34,47 min., a czwartym miejscem uplasował się Marian Kujawa (MKS) — 35,10 min., a piątym Franciszek Przybylski (MKS). Zwycięzcom rozdano dyplomy. Sędzią głównym zawodów był prokurator Śmielecki.

KOLO

Oświetlenie ulic na przedmieściu Warsz.

Kolo korzysta z dwóch źródeł energii elektrycznej. Miasto i Kaliskie Przedmieście jest zasilane w prąd z Elektrowni Miejskiej. Warszawskie Przedmieście czerpie prąd z Okręgowej Elektrowni we Włocławku. Dlatego w odniesieniu do przedmieścia jest traktowane po macoszemu, bo z nastaniem mroku panują ciemności na ulicach. Długo reflektory umieszczone u wejścia do gmachu Pow. Komendy M. O. oświetlały niewielki odcinek na skrężowaniu ulic i mogły być punktem orientacyjnym dla przejeżdżających samochodów, ale nie wystarczało do rozjaśnienia ciemności na Toruńskiej, Garnarskiej, Polnej, Zeromskiego, Konarskiego i wielu innych.

Czas, by władze miejskie szczerze i ze skutkiem ta sprawą się zajęły.

Mieszkańcy Warszawskiego Przedmieścia chcieliby się wieczorami poruszyć po ulicach bez obawy potłamania nóg bo i chodniki do tej pory nie wszędzie są w porządku. (Kral).

O ratuszu i brudach.

Wskutek działań wojennych niektóre budynki doznały uszkodzeń. Między innymi ratusz. W tych dniach przystąpiono właśnie do naprawy zadanym ran. Jest to będąc pierwszy widoczny krok ze strony Zarządu Miejskiego zdążający do usunięcia śladów wojny.

W doprowadzeniu miasta do porządku nie widać rozmachu i tempa. Jak tak dalej pójdzie, wiele lat poczekamy, nim miasto nabędzie przyzwoitego wyglądu. Pomijając sprawę odbudowy, która wymaga znacznych funduszy, jest wiele innych wymagających natychmiastowego zajęcia się nimi.

Miasto jest zaśmiecone! Czy temu nie można zaradzić?

Kolo jest miastem „reprezentacyjnym”, gdyż przebiega przez nie droga z Warszawy do Poznania, dlatego powinno się prezentować przedzającym przyzwyczajeniom. (Kral).

W niedzielę, 17 maja br., odbyło się w sali reprezentacyjnej ratusza w Krotoszynie zebranie Komitetu Obywatelskiego Sympatyków Prołużu.

W imieniu burmistrza miasta oraz licznie zgromadzonych obywateli, przewodniczący prof. Józef Kozłowski powitał w bardzo serdecznych słowach twórcę „Prołużu”, Alojzego St. Matyniaka, który powołał właśnie z Warszawy, gdzie — jako przywódca Polskiego Ruchu Obrony Łużyckiej („Prołuż”) — przeprowadził rozmowy na temat prołużyckie z najwyższymi czynnikami państwowymi.

W dłuższym sprawozdaniu przez Matyniak poinformował obywatelstwo Krotoszyna o przebiegu i wynikach rozmów warszawskich. Przyjęty serdecznie przez wiceprezydentów Krajowej Rady Narodowej, Wacława Barcikowskiego i Stanisława Szwalbego, wicepremiera Stanisława Mikołajczyka oraz innych ministrów, wręczył specjalny memoriał Polskiego Ruchu Obrony Łużyckiej „Prołuż” do Krajowej Rady Narodowej R. P.

Rocznica koronacji obrazu św. Józefa w Kaliszu

W niedzielę 19 bm. dziesiątki tysięcy pielgrzymów wzięły udział w obchodzie 150-letniej rocznicy koronacji cudownego obrazu św. Józefa, znajdującego się w Kolegiacie Kaliskiej. W przeddzień uroczystości przed bramą tryumfalną na rogatkę nastąpiło powitanie Prymasa Polski Ks. Kardynała Hłonda. Dostojny Pasterz przeszedł wśród szpalarów witaujących na jego cześć przedstawicieli organizacji społecznych, młodzieżowych oraz tłumów wiernych.

Główne uroczystości odbyły się w niedzielę. Już od samego rana ze wszystkich miejscowości pow. kaliskiego i ostrowskiego ciągnęły dziesiątki pielgrzymek. Przyjechały także pielgrzymki z Łodzi, Kępna, Sieradza i Ostrowa. Wszyscy zgromadzili się przed ołtarzem polowym w parku przy kolegiacie, gdzie przed godz. 10-tą przybyła

kompania honorowa miejscowego Pułku Piechoty. O godz. 10-tych ks. Kardynał Hłond w otoczeniu 6 biskupów celebrował uroczystą mszę św. przed cudownym obrazem św. Józefa. Po mszy wyruszyła ulicami miasta procesja. Setki stanzardów religijnych i organizacji społecznych uświetniało procesję. Przeszło godzinę stali przedstawiciele miast i wsi. Cudowny obraz niesiony przez wiernych poprzedzało 6 biskupów po czym szedł ks. Kardynał. Z udekorowanych okien i balkonów spłynęły kwiaty. Uroczystości zakończyła akademія w teatrze. Na której słowo wstępne wygłosił ks. biskup K. Radoński.

W niedzielnych uroczystościach, które przedmieli się w manifestację religijną wzięło udział przeszło sto tysięcy wiernych. (wo)

trzeci Łużyce przodował Krotoszyn, kolebka „Prołużu”.

W ożywionej dyskusji zabierali głos: dyr. Kossaczewski, dyr. Pieta, p. Wierzbicki, insp. Bytoński, prezes Matyniak i prof. Kozłowski. Postanowiono zwrócić się z odezwą do całej Polski o poparcie „Prołużu”, przyjąć kilku Łużyčan do tutejszych szkół średnich, zaprosić mgra Cyża do Krotoszyna i poprzeć materialnie akcję „Prołużu”.

Następnie wybrano zarząd Kola Sympatyków „Prołużu” w Krotoszynie, który tworzą: prezes — burmistrz Stefan Zawjaja, wiceprezes — dyr. Stanisław Kossaczewski, sekretarz — prof. Józef Kozłowski, skarbnik — Sylwester Witeczak, gospodarz — Adam Wierzbicki, a nadto dyrektorzy liceów — prof. Krazak, prof. Pieta i prof. Wilam, ks. prob. Winiecki, insp. Bytoński, prof. Matyniak, mgr Budzyna, p. Bajerlein oraz przedstawiciele wojska, partii, związków zawodowych i organizacji społecznych.

Kończąc podniosło zebranie, przewodniczący prof. Kozłowski stwierdził uroczystie przy entuzjastycznym poparciu obecnych, że Krotoszyn jest dumny z „Prołużu” i zapałał gorąco do akademików krotoszyńskich i całego społeczeństwa, by pracą „Prołużu” w Krotoszynie stała się naprawdę wzorem dla podobnej pracy w całej Polsce. K.

ŚRODA

Opal dla szkół. Tutejsze Starostwo Powiatowe zakupiło już dla szkół powiatu średzkiego potrzebne na zimę 1946/47 węgla w ilości po 2 tony na izbę szkolną. Węgiel złożono tymczasowo na składkach w Środzie. Rozdział na poszczególne szkoły nastąpi po wakacjach szkolnych w miesiącu wrześniu 1946. Obecnie Starostwo opracowuje plan zapotrzebowania szkół powszechnych w pomocy naukowej.

Solski w Środzie. Ostatnio bawił w Środzie, podejmowany gościnnie w domu inż. Mieczysława, nestor aktorów, mistrz sceny polskiej, Ludwik Solski, zwiędzając miejscową kolegiatę. Była to druga po 62 latach bytność mistrza w Środzie. W roku 1883 występował tu bowiem w „Halce”, granej wówczas w dawniejszym domu katolickim. (pr)

ŻNIN

(pro) **Mieszkańcy Żnina** na P. P. O. K. Staraniem kierownika Oddziału Pow. „Spolem” Cz. Czekalskiego i kierownika Oddziału Banku „Spolem” mgr. Frankowskiego H., utworzono Komitet Spółdzielni powiatu żnińskiego, celem przeprowadzenia propagandy wśród spółdzielni w sprawie subskrypcji Premiovej Pożyczki Odbudowy Kraju.

Komitet dokonał szeregu wyjazdów w teren i w wyniku propagandy 18 spółdzielni powiatu żnińskiego subskrybowało poważną kwotę w wysokości 689.500 — zł.

Do dnia 20 maja rano wszystkie spółdzielnie powiatu wypełniły swój obowiązek i wpłaciły 1/3 subskrybowanej sumy. Dodac należy, że sam personalny banku i spółdzielni „Spolem” subskrybował kwotę zł 33.000 —.

Reasumując powyższe, z zadowoleniem podkreślić trzeba obywatelskie stanowisko tak spółdzielni jak i członków, którzy spontanicznie realizują hasło „Pożyczka Odbudowy Kraju — droga do jasniejszego jutra”.

GRZEGORZE W POW. KOŁO.

Pożar. W dniu 14 bm. o godz. 11-tej wybuchł pożar w m. Grzegorzew pow. Kolo, którego ofiarą padło 27 zabudowań mieszkalnych i gospodarczych wraz z inwentarzem żywym i martwym. Ofiary w ludziach: jedna osoba spalona żywcem, 7 odniosła rany i poparzenia.

W akcji ratowniczej brało udział Wojsko Polskie, M. O., U. B. P. oraz 14 oddziałów straży pożarnej.

W tym samym dniu powstał Komitet Doraźnej Pomocy Pogorzelcom, a Starostwo Powiatowe rozdzieliło pewien zapas darów UNRRY w postaci ubrań i żywności 70 rodzinom, które straciły dach nad głową.

Cała noc z 14-go na 15-go maja 1946 r. trwało pogotwie jednostek biorących udział w akcji, gdyż zachodziła obawa, że wiatr może ogień rozniecić na nowo i przetrzeć na inne okolice zabudowania.

Przyczyn pożaru dotychczas nie ustalono. Dochodzenie w toku. (mo)

SPORT

Dziennikarze sportowi obradowali w Warszawie

W dniu 22 bm. odbył się w Warszawie pierwszy po wojnie Ogólnopolski Zjazd Dziennikarzy Sportowych, zorganizowany z inicjatywą Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przemysłu Wojskowego.

Przybyłych powitał dyrektor P. U. W. F. i P. W., inż. Tadeusz Kuchar, po czym prezes Komitetu Organizacyjnego Państwowego Rady W. F. i P. W. plk. Gilewicz scharakteryzował rolę, jaką odgrywać będzie Rada jako czynnik społeczny, w pracy nad podniesieniem poziomu wychowania fizycznego i sportu w Polsce.

O pracach organizacyjnych P. U. W. F. i P. W. mówił plk. Zadrzyński podkreślając, że wytyczną tych prac jest dążenie do umasowienia sportu polskiego i stworzenie tym samym zdrowych i silnych fundamentów pod budowę sportu wyczynowego.

Inż. Tadeusz Kuchar w obszernym referacie przedstawił zebrany dotychczasowy osiągnięcia i cele Państwowego Urzędu W. F. i P. W. podkreślając, że głównym dążeniem Urzędu jest praca nad podniesieniem biologicznej wartości narodu polskiego, który tak ogromne ponosił straty w czasie ostatniej wojny. Wstępem do szeroko zakrojonego planu pracy w tym kierunku, będzie zorganizowanie już w przyszłym miesiącu obozów przeszkoleniowych dla 5 000 młodzieży, z której następnie najlepszy specjalizować się będą w obozach wyższego stopnia. Akcją ta, podobnie jak projekt urządzenia kursów instruktorskich w CIWF-ie na Bielanach ma na celu stworzenie kadr wartościowych sił instruktorskich, co dla realizacji zamierzeń PUWF-u jest warunkiem pierwszorzędnej wagi.

W żywej dyskusji, jaka wywiązała się po referacie inż. Kuchara, poruszono szereg zagadnień, dotyczących działalności PUWF-u jak również omawiano aktualne problemy polskiego sportu. Po konferencji dziennikarze z siedzib Centralny Instytut Wychowania Fizycznego na Bielanach,

W godzinach popołudniowych omawiano sprawy organizacji zawodowej dziennikarzy sportowych i uchwalono stworzenie „Klubu Sprawozdawców Sportowych”. Wybrano Komitet Wykonawczy w składzie red. Trojanowski, Reksza i Dal, celem uzgodnienia listy spraw z Zarządem Głównym Związku Zaw. Dziennikarzy R. P. i opracowania statutu Klubu.

Warszawa przegrywa 0:5 w Berlinie

Rewanżowy mecz piłkarski między reprezentacją Warszawy i reprezentacją angielskich sił okupacyjnych w Rzeszy (lotnictwo i piechota), rozegrany w Berlinie w obecności 20 000 widzów zakończył się porażką zespołu warszawskiego w stosunku 0:5 (0:1). Na mecz ten przybyło do Berlina bardzo wiele Polaków przebywających jeszcze na terenie okupacyjnym.

Hokej na trawie

Dziś, o godz. 9.30 na boisku przy Stadionie Miejskim, odbędzie się dalszy ciąg turnieju hokejowego pomiędzy drużynami okręgu poznańskiego.

Trójmecz pływacki z udziałem drużyn RKS San, Warta i HCP

Pierwsze na piwyalni krytej zawody pomiędzy powyższymi drużynami odbędzie się dziś, o godz. 17-tej w ramach „Święta Sportu Robotniczego”. Zawody te z uwagi na wyrównane siły zespołów zapowiadają się interesująco. Ciekawie również zapowiada się spotkanie z piłką wodną pomiędzy RKS San a reprezentacją miasta.

K. S. „Legia” — Stella (Gniezno). Decydujące spotkanie o wejście do klasy „A” odbędzie się dziś, o godz. 11-tej przedm. na boisku Warty przy ulicy Rolnej.

Milicjony Klub Sportowy (Poznań) — Z. W. M. Promieć (Opalenica). Zawody o mistrzostwo klasy C powyższych drużyn odbędzie się dziś o godz. 10-tej na boisku „Arny”. Przedmecz o godz. 14-tej Warta III — M. K. S. II.

Dnia 24 maja 1946 roku zmarł po ciężkiej chorobie śp.

Maksymilian Lisiecki

starszy urzędnik Komunalnego Banku Kredytowego przeżywszy lat 59.

W Zmarłym traci instytucja nasza długoletniego, uczciwego i zdolnego pracownika. Dzięki swoim zaletom zjednał sobie śp. Zmarły szczerze uznanie i prawdziwą sympatię Zarządu Banku i wszystkich współpracowników. Cześć Jego pamięci!

Rada Zakładowa Komunalnego Banku kredytowego
Zarząd Komunalnego Banku kredytowego

Poznań, dnia 25 maja 1946 roku. 17450

†
Dnia 24 maja 1946 zmarł śp.

Władysław Górski

st. asesor Wydziału Ruchu D. O. K. P. Poznań

W zmarłym tracimy nieodzownego kolegię współpracownika, o którym pamięć w sercach naszych nigdy nie wygasnie.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 27.5. br., o godz. 15-tej w domu żałoby w Stranoulskich, ulica 3 Maja 15-tej.

Pracownicy Wydziału Ruchu D. O. K. P. Poznań

17431

SZTANDARY

Chorągwie, Paramenta kościelne poleca znana firma

JÓZEF ŁOWIŃSKI

POZNAŃ, WIELKIE GARBARY 45 - Tel. 39-05
Licencja uznania za pracę I 17364

Nożyc szwedzkich do krajania blach od 2-9 mm z motorem elektrycznym 220/380 V dostarczyć może firma „STE-HAN” Sp. z o. o. 5,327 Katowice, ul. Kochanowskiego 14

Wszystkim życzliwym i żalomym za gorące słowa pociechy i wyrazy współczucia, za złożone wieńce i kwiaty, za tak liczny udział w pogrzebie mego najdroższego i nigdy nie zapomnianego żony i matki śp.

Ireny Sroczyńskiej

składa
Bóg zapłać
Mąż z córeczką

17267

Lampy radiowe — Elektrolity

kupi zaraz — placąc najwyższe ceny 17334

Fa „RENOMA” Stary Rynek 23

Kominy fabryczne

Budowa Remont

Obmurowanie kotłowni parowych (piecy przemysłowych) przyjmuje również młodych murarzy do powyższych robot

Fr. Pawłowicz

Poznań, ulica Gąsiorowskich 5

W sobotę, dnia 25 maja 1946, o godzinie 5-tej zasną w Bogu, apatrzona Sakramentami św. i namaszerzona Olejami św., po długich i ciężkich, lecz z cierpliwością znoszonych cierpieniach, nasza najukochańsza córka, siostra, sześcioletka, ciocia i kuzynka, sp.

Maria Hemmerling

w 38 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 28 maja br., o godz. 10.30 z kaplicy cmentarnej w Górczynie.

W ciężkim smutku pogrążeni rodzice, siostra, bracia i rodzeństwo.

Poznań, R. Szymańskiego 10, m. 3.

17484

Za spokojną duszę naszych ukochanych sióstr i córek, zmarłych w czasie nalotów niemieckich na Warszawę w 1939 roku, sp.

Praksedy i Czesławy Spachaczówny

i sp.

Andrzeja Kryszczyńskiego

siostrzeńca, syna, brata, bratanka i wnuka, straconego po 9-tygodniowym pobycie w obozie w Żabikowie, w drugą rocznicę śmierci, odprowadzona zostanie

msza św.

w kościele św. Wojciecha w Poznaniu, we wtorek, 28 maja br., o godzinie 9-tej,

o czym zawiadamiamy w imieniu rodziny ks. ks. Leon i Zbigniew Spachacz

Poznań, ulica Raczynskich 2, m. 3.

17338

PRZEDSIĘBIORSTWO ELEKTROTECHNICZNE
GROM
 WŁAŚC. JÓZEF KLUCZYŃSKI
 POZNAŃ
 WIERZBIŁECIE 49
 NAB. RYNKU WYDEKIEGO
 TEL. 49-85

WYKONUJE WSZELKIE PRACE

W ZAKRES ELEKTROTECHNIKI WCHODZĄCE

REWIZJE GROMOCHRONÓW, NAPRAWY, REKONSTRUKCJE I ZAKŁADY TYCHŻE WEDŁUG TERAZIENIEJSZYCH WYMOGÓW TECHNIKI GROMOCHROŃNEJ. DOROCZNE REWIZJE.

17390

Wysyłamy wszelkie towary samochodami

w stronę Szczecina, Gorzowa, Częstochowy i Łodzi zbiorowo z własnych magazynów

WIELKOPOLSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEWOZOWE

K. Z. TOMKOWIAKÓW

Poznań, Garbary 66/67, telefon 23-57

17314

Kalafonie, woski, chemikalia, kwasy, winy i cytrynowy, olejki, ekstrakcje olejowe, tłuszcz zwierzęcy i roślinny, kupuje, Hurtownia Drogeryjna, Palwisińska 29, tel. 16-62

15627

Najsukuteczniejszy

KREM

LEDA

przeciwko piegom

Lab. L. Koseska, Warszawa
Łódź, ul. Andrzeja 51

5-155

PIERWSZORZĘDZONA RESTAURACJA

NAD MORZEM (SOPOTY)

poszukuje od dnia 15 czerwca br.:

ORKIESTRY do 8 osób

KUCHMISTRZÓW

GARMAŻERA (żerki) tylko siły pierwszorzędne

KELNERÓW możliwie z znajomością języków angielskiego i francuskiego

BUFETOWYCH

KAWIARSKI

Oferujemy pierniki z podaniem wisku, placówek pracy i przpracowanego czarnokostu kłobasów do "PAR", Poznań, Ratajczaka 7, pod 5,479".

17351

SKŁADNICA
Mat. Budowlanych
ulica Zwierzyniecka 11
telefon 63-03
poleca wapno hydr.: papiery (w bryłach), cement portl., piasek, lepek, smole, koryta kamienne, cegły, dachówki itp. 17251

14431

DOBRY
fuchowiec (wędzarnia ryb) praktyki zagraniczna poszukuje współpracownika z gołowąką. Oferty „P.A.R.” Ratajczaka 7, pod 5-472 17378

Olejek LIPOWY

UŁATWIA PIĘKNE OPALANIE
I CHRONI SKÓRĘ PRZED BOLESNYM
POPARZENIEM SŁOŃCZNYM
FALKIEWICZ,
Poznań
DO NABYCIA W DROGERIACH I PERFUMERIACH

17193

Hurtownia tow. krótkich

pończoch, bielizny

J. Raczkiewicz

Poznań Stary Rynek 93. II ptr.

17357

Piękne Panie!

Trwała odzież, farbowanie, tlenienie włosów długich, krótkich, płyny dotychczas niedostępnym, pod ewaracją wykonuje specjalistka. Salon Damski Wierzbice 17 - Wilda. 7 minut od dworca. 16604

16604

Zjednoczenie Przemysłu Maszynowego Centralne Biuro Konstrukcyjne

Bytom, ul. Powstańców Śląskich 6

przyjmuje inżynierów- i techników-konstruktorów oraz rutynowanych kreślarzy i kreślarki.

Zyciorysty z podaniem szczegółowego przebiegu z dotychczasowej pracy zawodowej nadsyłać pod adresem biura. Doświadczenie zgłoszenia dopiero na linię bezwzględnie

5-286

OGŁOSZENIA DROBNE

Biuro Działu Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-mej rano do 13-tej, w soboty od 8-mej rano do 12-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10, I piętro. - Tel. 64-75. - Za

Lekarskie

Maria Zawadzka, lekarz - specjalista chorób skóry i wenerycznych przyjmuje codziennie od 4-6 Zwierzyniecka 39/44. 16063

Stefan Bakowski, dentysta, przyjmuje obecnie ul. Zbąszczyńska 8, od 9-13, 15-18, tel. 66-09. 16624

Nowoczesny Gabinet Kosmetyczny „Dada”, Kraszewskiego 17 (Jedynki) - wykonuje wszelkie zabiegi: oczyszczanie skóry, wypalanie brodawek, masaż, malowanie brwi i rzęs, naswietlania lampą kwarcową itp. Kosmetyki i kremy do nabycia na miejscu. Czynny godz. 9-12, 15-18 codziennie. 16953

Artretyzm, reumatyzm, choroby kobiece, cierpienia powrozowe, kręcenia nerwowe, śmiały na zapalenia i leczenie Innowodol-Zdroj - Wodno-leczniczo - Inhalatorium. Informacje: Zarząd Zdrojowiska. 14886

Stolarz oraz pracownicy, obecnymi przy maszynach drzewnych, potrzebni. Stolarnia, 27 Grudnia 3. 17042

Pomocnica domowa, czystość, uczciwa, do 2 osób - zaraz. Wodna 21, skład odczyty. 16982

Maszynistka ze znajomością prac biurowych, potrzebna zaraz. Oferty: „Par” Ratajczaka 7, pod 5.423. 17044

Pomocnik drogowy dypl. potrzebny zaraz jako kierownik. Zgłoszenia M. Buziński, Skrz. Drogeria, 5-311 17042

Goniec redakcyjny potrzebny. Zgłoszenia P.A.R. Redakcja Mielżyńskiego 8. 5-298

Młodsza biurowa ze znajomością kłopotliwej potrzebna. Apteczny Dom Handlowy - Władysław Wabiszewski, Al. Wielkopolska 8. 17161

Służąc dobrym gotowaniem, uczciwa, do wszelkich prac domowych pomocniczo, do trzech osób potrzebna. „Poznań” skład zegarmistrzowski, św. Marcin 19. 17045

Przetarg ustny
POWIATOWY ZARZĄD DROGOWY W CZARNKOWIE
wydzierżawi w drodze przetargu ustnego zbiór owoców (czereśni) z alei przydrożnych.
Licytacja odbędzie się w Starostwie Powiatowym w Czarnkowie w dniu 31 maja 1946 r. o godz. 11 przedpoł. pokój 22 17167
Blizszych informacji udziela się w biurze P. Z. D.

Ogłoszenie
Powiatowy Zarząd Drogowy w Międzywodziu, Ziemia Lubuska, podaje wiadomość, że w dniu 1 czerwca 1946 r. o godz. 10-tej rano w biurze Pow. Zarz. Drogowego w Międzywodziu odbędzie się publiczna licytacja na owoce drzew przydrożnych wszystkich dróg bitych w powiecie. Informacji udziela sekretariat biura. 5-309

Reklama współdziela w odbudowie kraju!

Przebieg - dobra siła, trwała. Posada stała. Sawajarska 11. 17190

Dozorca domowy i pokój i kuchnia. Srodmiście. Oferty „Głos Wielkop.” nr 17229.

Młynarz samolny potrzebny na Zachód. Warunki poda - Krolkowski, Litewski 19 (Szkolny). 17233

Przebieg zdrowa czysta, do samodzielnego prowadzenia domu, dzieci 2, 7 i 11. Zgłoszenia: Kłopotliwa 3, II piętro, od 8-12, 15-18. 17297

Uczeń szewski może się zgłosić. Długa 8. 17299

Inkubacja do przedkładania prób w brzozy porcelanowej, fachowca uczonego, intensywnego na wyjazd, na dobrych warunkach, zaleca się poszukiwaniu. Oferty „Głos Wielkopolski” nr 17013.

Przebiegemy zaraz do fabryki i majątki kowali, stelmachów, traktorzystów, cześni, maszyników, dobrego wystr. dźwigni. Zgłosz.: Zespół maj. Jankow Lipka, pow. Złotów. 17296

Paniaka w dobrej rodzinie do pomocy w składzie. Dabrowskiego 3, pracownia czapiek. 17117

Ekspedientka uczciwa, chłonna do porządku potrzebna. Drogeria i Perfumeria Marian Wondol, Poznań, Marz. Focha 43. 17213

Młody pomocnik do ogrodu, na wolne utrzymanie, w Warszawie. 17213

Panstwoowy Ośrodek Kultury Polnej
Dobrym, poczta Ostrówa pow. Szamotuły 5-325

31-32?

to na telefon firmy FOTO-ALEJNIK
Atelier i pracownia fotograficzna...

Elektronometrów przyjmuję Zakład Elektrotechniczny...

Pomocnik młodszy do wytwórnicy torobek potrzebny w Zakładzie...

Uczennica domowa, mioda, uczona...

Dietyczna do wszystkiego potrzebna zaraz...

Recznik na prace misarowa potrzebna...

Pracownica domowa z gotowaniem...

Szuka posady

Spokoja osoba poszukuje posady gospodyni...

Kaligraf-bilansista poszukuje posady...

Siodlarz-tapicer, remontant, poszukuje zajęcia...

Nauka

Tańców nowoczesnych wyucza Adela Szczurkowska...

Lejący języków uczy w Szkole języków...

Tańców wyucza szybko baletmistrz...

Kursy pisania na maszynie, metoda...

Sprzedaje

Fortepian sprzedaje i kupuje Międzyz...

Poznańska Centrala Fortepianów...

Meble różne nowe - używane...

Radioodbiorniki, anody, akumulatory...

Tapczany gustowne, w solidnym wykonaniu...

Futro, foki modne pelerynka, lisa srebrnego...

Skład gospodyni, dobrze zaprowadzony...

Skład komfortowy z mieszanką...

Materiał i drabinki, Partek, Wzręcznik...

Worki papierowe impregnowane do przechowania...

Samopojad dla inwalidów, tapczany...

Jadłodajnia nowoczesna, kuchnia...

Wózec dziecięcy (antki) nowy...

Ford V 8, kompletny motor...

Wilk, alarka owczarek, 16 letnia...

Foto-Aparat ala Leica, nowy...

Motocykl 100 sprzedam...

Radio z adapterem sprzedam...

Spółka i kosztowny sprzęt na sprzedaż...

Antofelki eleganckie, czarne...

Siano nieć ton po 2000 loco...

Maszyny do pisania na układ...

Skład delikatowy nadający się...

Parcela 830 m² na sprzedaż...

Sklep spożywczy zaprowadzony...

Radioodbiorniki, lampy, instrumenty...

Pianino 49 w fachowca...

Piecok zarobkowy, serwis, aparat...

Koronki drewna na 13395...

Maszyny nowoczesne, "Singer",...

Dom piętrowy, wolnym mieszkanem...

Parcela, wielki wybór, poleca i...

Uwaga Szewczy Klej "Agos"...

Platforma ogólna, nowa, 3-4...

Tokarnik, wiertarki, frezarki...

Pasy skórzane, parcie, gumy...

Maszyny do pisania, Hecenia...

Radioodbiorniki, lampy, radio...

Kupna Tokarnik, wiertarki, frezarki...

Paraliny, stwarzne, woski...

"Aria" - artykuły biurowe...

Woski, kalafonie, tusze...

Wydzierławie piekarnik w kucheniu...

Domek z ogrodem lub kilkoma...

Ubrania, płaszczes mekkie...

Mikroskopy sterylizatory...

Strzykawki, igły oraz wszelkie...

Kupię kufnie z motorkiem lub bez...

Dyktki 1,2 mm, przy cienko...

Wózek dla chorego wnymane lub...

Kupię gospodarstwo w okolicy...

Kto dostarczy płócienne buty...

Masło kakaowe, kwas cytrynowy...

Maszyny do pisania, Hecenia...

Mieszkanie 2-3 pokoi z kuchnią...

Poszukuje sklepu w Śródmieściu...

Skromnego umebelowanego pokoju...

Kupiec poszukuje jedno- dwu-pokojowego...

Student med. IV roku szuka pokoju...

Mieszkania 2-4 pokojowe w Śródmieściu...

Absolwent med. U. P. poszukuje...

Pokoju skromnie umebelowanego...

Garaz potrzebny Natychmiast...

Poszukujemy mieszkania 2-3-pokojowego...

Poszukujemy 2 pokoi z kuchnią...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Zguby Skład wezmę w dzierżawę...

Unieważniam zażalenie...

Zguby Skład wezmę w dzierżawę...

Unieważniam zażalenie...

Zguby Skład wezmę w dzierżawę...

Unieważniam zażalenie...

Zamiana Zamienie 3-pokojowe komfortowe...

Zamienie 3 pokoje, kuchnia, łazienka...

Zamienie 2 pokoje z kuchnią...

Pieniąd Kto pożytyczone po ofierze...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

Unieważniam zażalenie...

W nocy z 24 na 25 maja skradziono...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Poszukiwania Kto może udzielić wiadomości...

Kłuszyca Józef i Maria, zam. w...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Zaginął oświata Rytnek Jezewski...

Różne Trwała odnudzanie pod gwarancją...

Diecko nowonarodzone przyjmuje...

Dwuyarn naprawa Tabernacki...

Zakład krawiecki, Fr. Liman...

Radio 6-lampowe, zmiennicę...

Kapelusze damskie - wielki wybór...

Pracownia gorsetów "Wanda"...

Wykonuje garderobę damską...

Trwała odnudzanie wykonuje...

Letnisko Ludwikowo sezonowo...

Pracownia gorsetów, polca pasy...

Pracownia Gorsetów - Anna Hermann...

Ogłoszenie

Sąd Grodzki w Poznaniu podaje do publicznej wiadomości...

Table with columns: L.p., Imię i nazwisko, Data urodzenia, Obecne miejsce zamieszkania, Miejsce zamieszkania w chwili otrzymania wyroku, Miejsce zamieszkania w dniu 1.1.1945

Czapki wojskowe, kolejkowe, strażackie...

Nadeszły kapelusze stożki - kapelusze...

Piękne panie! Trwała odnudzanie...

Suknie, kostiumy, płaszczki...

Odszliśmy naszym do maszyn do pisania...

Portrety z każdej fotografii wykonujemy...

Poznaj siebie! Grafolog opisuje twoje...

Administracja Ogłoszenia - Wyspiańskiego 10. l. p. Telefon 64-75. Konto PKO W-4499...

Redaktor naczelny przyjmuje w godzinach od 12-12 do 13-12. Sekretariat redakcji czynny...

Redaktor naczelny: Jan Zagierski. Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza "Czytelnik"...

Cennik ogłoszeń: Za tekst (strona 8-10) 1-lamowy milimetr 7-... 1-lamowy milimetr 25-...